

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám földszint (Arany Bika-bérház). — Telefon: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztéségi hivatalos órák déltől 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kiszgaza, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, Arany Bika-bérház) félemelet. Telefon: 113 (7 mellék-állomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Az Elnök szövege

Tildy Zoltán köztársasági elnök több fontos megnyilatkozása hangzott el az elmúlt napokban. E megnyilatkozások mindegyike felkelti a közfigyelmet, de mi most különösen képpen a gazdákhöz intézett szövegét szeretnénk kiemelni.

A köztársasági demokráciának meggyezéses elnöke, hogy az állam fő népe élén áll, de még sincs elérhetetlen magasságokban. A köztársasági elnök a nagy kérdésekben hallatja szavát, irányt mutat, buzdít, anélkül, hogy beleszólna a napi politikába, amelynek vitele már a pártok és a kormányzat dolga. Tildy Zoltán elnök szerencsésen megtalálta azt a szintet, melyen állva, a pártatlanság magaslatáról a magyar nép minden tagjához szólhat és azokban a nagy kérdésekben hallatja messzehangzó szavát, melyek az egész magyar nemzetet érintik, a jövő helyét útját egyengetik.

A gazdákhöz intézett rádiószövegéből kicsendül a magyar föld és népének szeretete, megbecsülése. Tildy Zoltán ismeri a magyar föld népét közvetlen közelről, hiszen élete javát közöttük élte le. Tudom azt — mondotta most rádióbeszédében — **hogy nem kell a magyar föld dolgozó népét külön biztatni a munkára, mikor a tavaszidő megzendül a föld, hívja az ő népet az örök egység, amit a földdel kötöttek.** Az elnök ennek tudatában nem is holmi parancsot vagy utasítást osztogat, hanem testvéri érzéssel szinte megbeszéli a nagy tavaszi problémát és a magyar föld embereinek tudatába még jobban bevési azt a szent kötelességet, melyet ezer éven át hordoz az áldott magyar rónákon. — **Meg kell teremteni ebben az esztendőben a nagy, tervszerű újjáépítő munka fúdatmentumát: az elegendő és biztos kenyeret** — hirdette szövegében Tildy elnök. — Ebben benne van minden. Benne van az a kötelesség, melyet minden földművelő érzi, de melyet hangzatosn, kiemelni azért nem felesleges, hogy a tudat erősödjék, a munkaközpontok fokozódjanak és az eredmény Isten segítségével még nagyobb legyen.

Most már a pusztító háború és szerencsés felszabadulásunk utáni harmadik esztendőben gyakorlatilag kell megvalósítani mindazt, ami eddig program, célkitűzés, vagy talán éppen vágyálom volt. Első valóban az elegendő és biztos kenyér. Amiből minden becsületes magyarnak jusson elég. Hiába bármilyen gazdasági törv, ha nincs elég kenyér az országban. A magyar mezőgazdaság talpraállítása, fejlesztése, a többtermelés elérése az alfája és omegája mindennek, az újjáépítésnek éppen úgy, mint a tömegjólét, a magasabb életszínvonal megteremtésének. Ha ezt tudjuk és bizonyára mindenki elismeri, akkor valóban időszerű az a megállapítás, hogy a magyar újjáépítésnek legfontosabb tényezője a magyar paraszt, akinek éppen ezért meg kell adni minden lehetőséget, hogy nehéz

Ujabb angolszász-szovjet jegyzékváltás

MII jelenti: **A Magyarországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai tagja az Ellenőrző Bizottság helyettes elnökének március 17-én a következő szövegű jegyzéket nyújtotta át:**

Van szerencsém elismerni 1947 március 8-i közlésének vételét, arra a jegyzékre vonatkozóan, amelyet én Önnek március 5-én küldöttem. A magyarországi politikai fejleményekkel kapcsolatban kormányomtól nyert utasításra van szerencsém az Egyesült Államok kormányának az Ön közlésére vonatkozó véleményét továbbítani.

Az Egyesült Államok kormányának gondos megfontolás tárgyává tette az Ön közlésében kifejezésre juttatott, szovjet álláspontot és megjegyzi hogy az Ön levele nem veszi tekintetbe az alábbiakban vázolt körülményeket, amelyekre március 5-i jegyzékem utalt:

1. Az államellenes összeesküvés kivizsgálását mind a mai napig kizárólag kommunista irányítás alatt álló rendőrszervek végzik. Noha, a Kiszgaza Párt megkísérelt meggyerést létesíteni egy pártközi alapon történő parlamenti vizsgálat indítására, amely kivizsgálná a Nemzetgyűlés tagjainak az összeesküvéssel kapcsolatos szerepére vonatkozó állításokat; ilyen eljárás elfogadását a kommunisák elutasították.

2. A politikai pártok azon négy képviselője közül, akik egy jogászelnök vezetésével a Népbíróságot alkotják, az összekülvésben állítólag résztvevő személyekkel kapcsolatos pert folytatják, három a kisebbségi blokkba tömörült pártok képviselője, — míg a többségi Kiszgaza Pártot csupán egyetlen személy képviseli.

3. Ami Kovács Béla letartóztatását illeti, noha a megszálló erők által az ilyen erők biztonságának megőrzése céljából rendszeres eljárás keretében eszközölt letartóztatásokat indokolatlan beavatkozás című természetesen nem lehet kifogásolni, Kovács Bélának a szovjet hatóságok által történt letartóztatását, a Útszat alapján nem lehet ilyea természetű eljárásnak tekinteni. Megjegyzendő, hogy a letartóztatás mindaddig nem következett be, amíg a Magyar Kommunista Párt számos eredménytelen stratégiai fogáshoz nem folyamodott, hogy Kovács Béla parlamenti mentelmi jogának megvonását és a politikai

munkáját zavartalanul folytathassa.

Szívébe vési a magyar paraszt az elnöknek azt a felhívását: **minden erővel arra kell törekedni, hogy egyetlen dolgozó se legyen jövőre kenyérgondja.** Valóban kívánatos, hogy az idén már sehohse legyen megmunkálatlan föld. A tavaszi mezőgazdasági munkáknál a közös segítség elvét hirdeti az elnök. — A parasztság boldogulásának lehetőségét biztosítja az a kijelentés, hogy a föld népe meg fogja kapni becsületes munkája teljes értékét és gondoskodás

rendőrség által történő letartóztatását kizárólag. Abban az időben semmi jel sem mutatott arra, mintha Kovács Béla a szovjet megszálló csapatok elleni tevékenységgel lett volna gyanúsítható.

Ilyen körülmények között az Egyesült Államok kormányának az összes rendelkezésre álló adatok alapján nem érhető egyet a magyar politikai fejlemények azon értelmezésével, amelyet az Ön fentiekben nyugtázott közlése foglal magában. Az Egyesült Államok kormányának előtt világos az, hogy a Magyar Kommunista Párt vezetése alatt álló kisebbségi csoportok alkotmányos eljárás keretén kívüli taktikázással kísérik meg a hatalom átvételét. Az Egyesült Államok kormányának véleménye szerint ez nyilván veszélyezteti a magyarországi demokrácia fennmaradását. Ilyen körülmények között az Egyesült Államok kormányának véleménye az, hogy a felszabadított Európára vonatkozóan létesített yaltai egyezményt aláíró hatalmakra az a kötelezettség hárul, hogy együttes lépéseket tegyenek a magyarországi politikai helyzet ki-vizsgálására. Az ilyen tanácskozás és kivizsgálás szükségessége annál is inkább parancsolt jelleggel bír, mert a Magyarország szempontjából olyan alapvető fontosságú kérdés tekintetében a szovjet és az amerikai kormány véleménye eltér.

Kormányom véleménye szerint nem lehet állítani, hogy ilyen vizsgálat sértene a magyar bíróság törvényes jogait, amint ezt Ön jelzi, vagy hogy a kormányom által Kovács Béla ügye iránt tanúsított érdeklődés a szovjet megszálló hatóságok azon jogának megsértését jelenti, hogy megfelelő intézkedéseket tegyenek a megszálló erők biztonságának fenntartására.

Szviridov altábornagy, a magyarországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság h. elnöke a következő levelet intézte Weems tábornokhoz, a SZEB amerikai missziójának elnökéhez:

Tábornok úr! Igazolom folyó évi március hó 17-én kelt levelelének vételét. Ezzel kapcsolatban van szerencsém értesíteni, hogy a level nem érint semmiféle olyan újabb elvi kérdéseket, amelyekre már nem adott volna választ március 8-án kelt levelem. Az Ön megjegyzéseire — az alkotmányellenes és a köztár

történik arról, hogy a parasztság anyagi és szellemi fejlődésének és boldogulásának zálogja a föld megművelése.

Ugyancsak most jelent meg a köztársasági elnök szövege az államrendőrséghez. Lapunk olvasói tegnapi számunkban már olvashatták ennek nemes szellemű tartalmát. Mi most csak összefűzzük a két szöveget, mely szinte egymás kiegészítői. — A szabadság, rend, biztonság légkörében tud igazán eredményesen dolgozni a magyar paraszt-

ság ellen irányuló összeesküvés ügyében a magyar rendőrség és ügyészség által lefolytatott vizsgálat rendjét illetően — közlöm Önnel, hogy a vizsgálat ezen rendje szigorúan betartja a Magyar Köztársaság érvényes törvényeit. — Az összeesküvés ügyében folyó bírósági tárgyalás eredményei teljes világossággal bizonyítják, hogy nem szükség-szerűség diktálta azokat a kísérleteket, amelyek arra irányultak, hogy az összeesküvés ügyét a szokásos módtól eltérően különleges parlamenti bizottság vizsgálja ki. E kísérletek arra irányultak, hogy eltakarják a Független Kiszgaza Párt azon nemzetgyűlési képviselőinek bűnös szerepét, akik résztvettek az összeesküvésben.

A bíróság összetételéről szóló megjegyzését illetően szükségesnek tartom Önt emlékeztetni arra a körülményre, hogy az a bíróság, amely jelenleg az összeesküvés ügyét tárgyalja, a Nemzetgyűlés által elfogadott és a köztársaság védelméről szóló törvénynek megfelelően alakí-

tott bírói testület. E bíróságnak bármilyen másfajta összetétele nélkülözne a törvényes alapot és alkotmányellenes lenne.

Az Ön megjegyzése, amely Kovács Bélának a szovjet, megszálló hatóságok részéről történt letartóztatására vonatkozik, érthetetlen, mivel az Ön beavatkozását ebbe az ügybe, már multkor volt alkalom elhárítani. Mivel azonban Ön ennek ellenére visszatér erre a kérdésre, közölhetem Önnel — és ezt kizárólag azért teszem, hogy megóvjam Önt a további tévedésektől, hogy Kovács Béla teljesen beismerte bűnösségét úgy a szovjet hadsereg ellen elkövetett bűntetteken, mint az összeesküvésben való részességben.

Hivatkozva ez év március 8-i levelémre és fent elmondottakra, nincs módomban megváltoztatni álláspontomat abban az irányban, hogy együttesen vizsgáljuk ki a jelenlegi magyarországi helyzetet és az összeesküvést, amint ezt Ön ajánlotta.

Fogadja Tábornok úr teljes megbecsülésem kifejezését. — Szviridov altábornagy.

Szervezik a magyar hadifoglyok hazaindítását

A Krim félszigeten, továbbá Kievből és Odeszából már szervezik azokat a tábortokat, ahonnan a magyar hadifoglyokat útnak indítják Magyarországra. Ezek a tábortok rövidesen menedékesen lesznek és útnak indításuk csak vonat és ártalmatlanítás kérdése. A

Kievi táborban olyan személyeket gyűjtöttek össze, akik polgári ruhában kerültek hadifogságba, a Krim félszigeten összegyűjtött hadifoglyok pedig mind munkaszolgálatosok, akik a hadifoglyok első szállítására vonatkozó parancsot várják.

Berkó István vezérkari alezredes vallomása az összeesküvés bűnperében

Az összeesküvés bűnperében tegnap Berkó István volt vezérkari alezredes, a bűnper kiten-cedrendű vádlottját hallgatták ki.

Az elnök kérdésére Berkó kijelentette, **bűnösnek érzi magát, de csak olyan mértékben, hogy a tett elkövetésekor a szervezkedés háttérrel tisztában volt. — A Magyar Közösségnek sohasem voltam tagja.** 1946 nyarán Donáth felkeresett, de akkoriban még nem említette a szervezkedést. Újból kaptam Donáthtól üzenetet, menjek fel az ő lakására, ahol vár és Szentmihályival találkoztam. **Közöltem velük, hogy szükség viszonyok között élek és ekkor Donáth így szólt: „Add becsületeszavamat, hogy senkinek el nem mondod, amit itt hallasz!”** Én becsületeszavamat adtam és ezután Szentmihályssal közöltem,

hogy megalakult a honvédség földalatti fővezérsége. Amikor Szentmihályssal kérdeztem, hogy ki a földalatti fővezér, ő tréfásan azt mondta: „Találd ki” — és én rögtön rájöttem, hogy csak Veress Lajos lehet.

Megkérdeztem, hogy mi lesz a fővezérség szerepe és Donáth széles skálájú lehetőségeket tárt elém. Arra gondoltam, hogy a békeszerződés, vagy az orosz megszállók kivonulása után ősszervezés kerülhet sor. Főleg a baloldali pártok fegyveres erejére gondoltam. Neut tudtam, hogy a Kiszgaza Pártnak is lenne.

— Kiket ért baloldali pártok alatt?

— Baloldali pártok alatt kifejezetten a marxista pártokat értem. Ugy képzeltem, hogy az oroszok kivonulnak és megszűnik a pártok közötti létkító és kiegyensúlyozó hatásuk s az ellentétek ki fognak robbanni. Veress vezérezredes lakásán megjelentek a hetes bizottság tagjai, akik előtt Veress bejelentette, hogy ő mint földalatti fővezér vette át a fegyveres magyar alakulatok feletti vezérletet. Bejelentette, hogy megalakult a magyar földalatti fővezérség.

Berkónak ez utóbbi vallomásával kapcsolatban szembesítés-re került a sor Veress és Berkó

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTOL,
Símóffy utca 1/b.

között, de eredménytelenül.
 Berkó előadja, hogy felfogása szerint a nyugaton levő honvédelmi alakulatok és csendőrség szervezkedése szemben áll a jelenlegi kormánnyal. De nem áll szemben az államrendszerrel. — Donáth politikai tájékoztatójában rámutatott arra, hogy a pártok ellentéte mind nagyobb lesz. Kihasználva az elégedetlenséget, a baloldali marxista pártok tüntetéseket fognak szervezni és ezeknek a megmozdulásoknak antiszemita jellegük is lesz. Nem lehetetlen, hogy a baloldali

pártok még a békekötés előtt meg fogják próbálni azt, hogy államcsínyrel, vagy rajtaütéssel a hatalmat magukhoz ragadják. Jaczkótól csodálkozva vette tudomásul, hogy a Szabadság Párt és a Kommunista Párt állítólag együtt dolgozik a Kisgazda Párt megbuktatásán. Jaczkó kijelentette, hogy munkástüntetésekre és felvonulásokra van kilátás és az elégedetlenség a távasszal fog kulminálni.
 A tárgyalást pénteken folytatják.

Megjegyzés
 A „Tiszántúli Népszava” tegnapi számában kifogásolja, hogy hirt adtunk a debreceni katolikusok tiltakozásáról a fakultatív vallásoktatás ellen. Egyidejűleg pedig „beárul”, hogy nem tartjuk meg a pártközi megállapodást. Az árulkodás nem magyar tempó, a hírszolgálat pedig olyan kötelesség, mely minden újságra egyformán hárul. Elvégre, a debreceni katolikusok állásfoglalását lenyelheti a „Tiszántúli Népszava”, de nem teheti egy tárgyilagossá. — Különösen akkor, mikor a munkáspártokhoz tartozó szülők száza és ezrei is megbecsüléssel vannak a felekezeti iskolák működésére iránt.

Legelőbér leszállítást kérnek a gazdák
 A termelő-bizottság ülése

A város termelő bizottsága Sziget Rándor elnökelete alatt tegnap délután tartotta meg ülését. Foglalkozott a bizottság a vetőmag kiutalás kérdésével. Erőteljes érkezt a bizottsághoz, hogy az MSzK-nál kiutaltak bizonyos mennyiségű árpatát az igényjogosultaknak, de nem tudták megállapítani, hogy az érdekeltek gazdák hol vehetik át. Ezért a bizottság több tagja érintkezésbe lépett a közzélatási felügyelőséggel, ahol tisztázták az ügyet. A vetőmagból 200 mázsa Budapesti Áronnál rendelkezőre. Ez az összeges mennyiség, amely az élelmi és a nagyüzemi új gazdák kapnak meg 10 forintos áron. Akik már eddig előjogosultak a vetőmagot Lovász László titkárnál jelentkezzenek a beérkezési nyugtával, amelyre az utalványt megkapják. 60 mázsa árpatát a nagy debreceni gabonabizományosok fogják megkapni az igényük.
 Ezenkívül rendelkezésre áll 400 mázsa árpa és 400 mázsa zab. Ebből az új gazdák csak 1-1 mázst kaphatnak 45 forintos áron. Az utalványokért Lovász László titkárnál kell jelentkezni egyidejűleg a 45 forintos befizetést. Ezen árpatából és zabból csak kivételesen juttatnak olyan gazdáknak is, akik 75 százalékos szűz kárt szenvedtek.
 A termelő bizottság Ménécs András elnökvárat tárgyalta még. Pannasz tárgyrá tette Ménécs, hogy a város

igen magasra szabta meg a hortobágyi legelőbér árát. Nagy József szerint 40 forintot kíván ezen a címen a város. Ugyanakkor a jövőtételi hivatalnak mely a legújabb hortobágyi legelő részt bírja csak 10 forintot számít a város. Minthogy a gazdasági életben mindennek lefelé megy az ára, így a bérletnek is nem méltányos hogy a sok gondjal, bajjal, pénztelenséggel küzdő gazdák arányban nem álló összeget áresenek a legelőbérre. Az indítvány az, hogy a legelőbér 20 forintra állítsák le. Elhatározták, hogy a kérdést pártközi bizottság elé viszik. Megállapították azonban, hogy szombaton délután 4 órára összehívják az érdekelteket a cit foglalkoztatni, hogy milyen további lépéseket tesznek a legelőbér leszállítására. Szóba került, hogy a város nemzeti ünnepi képviselői vegyék a küldöttséget az illetékes miniszterhez, hogy változtassa meg a város költségvetésének azt a magasra előirányozott tételét, amely a legelőbérre vonatkozik.
 Tárgyalta még a bizottság a tavaszi szántási hitel ügyét is. Elhatározták, hogy újabb kérelem fordulnak a földművelésügyi miniszterhez, hogy a hitel összegét 200 ezer forintra emelje fel, mert az engedélyezett 12000 forint a népről teljesen jelentéktelen összegnek számít.

LAPSZEMLE

Parlament szónoklatokból idézzük: „A magyar történelemben nemcsak a 25 éves, de egyszer és 25 éves ellenforradalomról kell beszélnünk. — Mi nem szeretjük hinni, hogy a magyarság egész ezereve megérdemelte a huszonötöt.”

Gábor Andor írja: „A fakultatív vallásoktatás nem a vallás kiszorítását jelenti az iskolából, arról egyelőre még almodni sem lehet...” Almodni lehet róla. Szép álmokat.

Márciusi emlékszemében halottak: „egy demokratikus cselekedet többet ér, mint száz aláírás és ezer nyilatkozat.” — A

ÓRA javítás
 garanciával.
 PAJOR órás, Miklós u. 2.

nemzeti ünnepen circa 3000 nyilatkozat hangozott el.
 („Magyar Nemzet.”)

Nemzetgyűlés
 A Nemzetgyűlés ülésén Varga Béla elnök bejelentette, hogy Tárkányi János kisgazda képviselő lemondott mandátumáról és helyébe Halocher Ferencet hívta be.
 Báa Antal iparügyi miniszter válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra. Hangoztatta, hogy termelésünk feléle ivel. Majd az államosítás kérdéséről szólt.

Belehalt sérülésébe a benzinrobbanás áldozata
 Kállai Gyuláné hajdunánási asszony benzinnel leöntötte a nedves fét, hogy jobban égjen. A kipattanó szikra felrobbantotta a kezében lévő benzintartályt. Kállamét életveszélyes égési sebekkel szállították a debreceni klinikára. — Tegnap hajnalban, anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HÍREI

Felhívjuk a népi csoportunk tagjait, hogy ma délután 4 órakor fontos ügyben jelenjenek meg a Párt nagytermében. — A leánycsoport ma délután 4 órakor tartja szokásos heti összejövetelét. — A nagy érdeklődésre való tekintettel lemondunk az egy szabó-, varrótanfolyamot. Részletes felvilágosítást az irodában nyújtunk. A Politikai Akadémia az előadó elfoglaltsága miatt péntekről elmarad.
 A Független Ifjúság művészi értékű előadást rendezett Hajdú-böszörményben. A zsűfőlség megtevéte előtt Katona József „Bánk bán”-ját adta elő a szimfóniás csoport. A címszerepet Hajdu Jenő mélyszéges átérzéssel játszotta. Petur bár szerepében Uzonny Antal, Tibor szerepében pedig Málkai Imre aratott emlékeztető sikert. A női főszereplők közül Beres Etelka, Molnár Margit tűnt ki művészi alakításukkal, de minden tekintetben megfeleltek a többiek is. Az előadás sikere Hajdu Jenő rendező érdeme. Az előadás előtt Mátyus Zoltán varmegyei kulturális vezető mondott bevezetőt.

Röntgenkészüléket kap a debreceni belkínika

Az amerikai árukeresésből behozott röntgenkészülékekből a népjóléti minisztérium a „Sless, Adj, Segíts” akció keretében a kultuszminisztérium kérésére egy nagyjelöltményű Röntgenkészüléket a debreceni egyetem klinikának engedett át.

KÖZGAZDASÁG

Arfolyamok az értéktőzsdén (zárójelben a záróarfolyamok): Magyar Hitel 33.50—35 (34.25), Leszámlító Bank — (17), Nemzeti Bank 72 (72), Pesti Hazai Takarékszövetkezet 24 (24), Bauxit — (240), Beocsini — (10), Borsodi szén — (4.25), Kohó — (6.25), Kőszén 171—178 (178), Kerámia — (29), Salgó 12.75—13.25 (13.25), Urikányi — (17.50), Ganz 9 (9), Vagongyár — (18.50), Rima 27—26.50 (27), Násici — (65), Trust — (42), Magyar Cukor 275—280 (278), Georgia — (35), Izzó — (225), Dráher 230 (230), Polgári sör — (400), Gschwindt 1200—1150 (1175), Jutá — (19), Pamut 40—41 (40), Szegedi kender — (80), Chinola — (45).
 A Nemzeti Bank bankjegyforgalma a március 15-i kimutatás szerint a március 1-i forgalommal szemben 56.5 millió forinttal 1153.8 millió forintra emelkedett. Az értéktőzsdén 24.8 millió forinttal 408.9 millió forintra szaporodott.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
 Csütörtökön este fél 7-kor: Házasság hármában. Hírdetés előadás
 Csütörtökön este fél 7-kor: Egerek és emberek A és B bérlet 35.
 Péntek este fél 7-kor: Egerek és emberek, C bérlet 34.
 Szombaton este fél 7-kor: Csárdáskirálynő, Latabár Kálmán vendégjelöltével.
 Vasárnap du 3-ór Kabare, Latabár Kálmán vendégjelöltével.
 Vasárnap este fél 7-kor: Csárdáskirálynő Latabár Kálmán vendégjelöltével.
 Hétfőn este fél 7-kor: Bank Ban, C bérlet.
 Keddén du 3-ór: Egerek és emberek, Bérlet 35.
 Keddén este fél 7-kor: Vig ózvegy Nemény Illi feljöttével.
 Szerdén este fél 7-kor: Sybill.

KAMARASZÍNHÁZ
 Csütörtökön este fél 7-kor: Az Ady-Társaság XIV. bérleti hangversenye.
 Aloma a Vigszínház. Ismét elővonalból, fovyarsi műsor nyitott az

APOLLO MOZI
 Korda Sándor angol exiles műsorjára
BAGDADI TOLVAJ
 Csodálatos történet az Erzerum-éjszaka meséből.
 Telefon: 194

METEOR
 filmszínház
 20. An, esütörtökön:
CIRKUSZ Idegfejtően izgalmak, látványos, páratlan filmrészlet. — Híradó.
 Előadások: fél 6, fél 7 órakor.

Aloma tegnapi bemutatóján. Olyan ez a film, mint egy szines álom, színezése csodálatos, és egyes jelenetei már-már a mesefilm határára mozdulnak. A film kitérő-káprázatos színtételek, Dorothy Lamour valóban exotikus filmkora színterét. A film előtt egy szalonon meszte felülálló rajzos filmet láttunk. Irissz magyar híradót és új amerikai képrportot. (Vigszínház)

Vigszínház
 mozi
 A legtekintélyesebb szines filmcsoda:
ALOMA
 a délsziget királynője
 A szerelem, a szépség, a kalandok filmje!
 Fősz.: Dorothy Lamour.
 Előadások: 3.15, 5, 6.45 kor.

Ma van a Városi Delegylet hangversenye az Arany Bikában, amelyen a rokon népek dalait mutatja be a nagyműtő delegylet férfi és női tagjai. Forrai István karigazgató vezényletével. Az egyes dalok között dr. Lukács Gábor egyetemi m. tanár tart előzetes előadást. Jegyek a Könyv- és hírdetés osztályán, illetve a Kőnyvkereskedésben kaphatók elővételben.

A kultuszminiszter a fakultatív vallásoktatásról

Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter hírlapi nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a fakultatív vallásoktatás kérdésében nincs ok nyugtalanságra. Az erre vonatkozó törvényjavaslatot rövidesen a Nemzeti gyűlés elé terjeszti. A maga

réséről egy pillanatig sem tartja helyénvalónak a vallásellenes tevékenységet, a fakultatív vallásoktatás nem jelent semmi kényszert. A szabad vallás gyakorlás századok óta követett elv. Ennek szerke érvényét — fejezte be nyilatkozatát a miniszter.

Különleges amerikai hadihajókötélék megy a Dardanellákba

A frankfurti amerikai katonai rádió közlése szerint a Földközi tengerre érkező amerikai hadihajókötélék egy repülőgépanyahajó vezeti. A kötélekben többek között 2 cirkáló és 6 torpedóromboló is van. Gibraltar és Nápoly érintése után a hajók Kréta szigetére hajóznak, majd onnan a Dardanellákba. Törökországban nagy

feltűnést keltett, hogy nem egyszerű haditengerészeti kötélek, hanem különleges feladatokra hivatott „Task-Force” látogat el a Dardanellákba. Bár a látogatás előkészületei már több hónapja folynak, a török közvélemény Truman elnök kongresszusi beszédével hozza összefüggésbe az amerikai hajók útját. (MTI)

Huszonháromezer tonna lisztet vásároltunk Amerikában. Ezzel az országot lisztellátása biztosítottak tekinthető. Az utóbbi időben javult a gabonagyűjtés is.

Hárommillió dollár gépekre és gypatra. A Gazdasági Főtanács legutóbbi ülésén hárommillió dollárt szavazott meg Amerikából beszerzendő szerszámgepekre és más fontos ipari ciklokat szolgálgó gépekre. Ebből az összegből gypot beszerzésére egymillió dollárt fordítanak.

Varrógépet, Kerékpárt
 Horváthnál, Hunyadi-u 19

TAVASZI
 ruhaszükségletét készítesse ismét Tóth Gábor
 úr, szabóságában. Piac-utca 89.

Jó házikosztot a dok illérékért.
 Kintérezőket is elfogadok. Előkezdé, Erzsébet-u. 50.

Zománcozott tűzhelyek és edények, eke, borona és velőgép kapható
 LANGER és KATZ, vasvárosi közpénzügyi hivatalban, Naivan-u. 62

Magasnyomást permetezőgép (vöröszékből)
 kertgazdasági eszközök legolcsóbban beszerezhető
 Tóth Gyula vasútiállomáson, Városháza sarok.

Ruha teszi az embert!
 vásároljon szövetet és készítesse tavaszi felöltőjét és ruháját

Nagy Béla
 úridivat és úriszabóságában
 Piac u. 20. (Városház-épület.)

KONTSEK cipőüzlet
ma megnyílik,
 a régi helyén Kossuth-utca 5. szám alatt.
 Tekintse meg választékunkat vételekötözöttség nélkül.
Békebelit nyújtunk:
 Választékban Minőségben Kiszolgálásban
 Olcsó típusárak. Luxus női, férfi és gyermekcipők. Gumi gazdacsizmák.
 Mindennemű cipőárak nagy választékban.
KONTSEK cipőüzlet.
 Kossuth-utca 5.

Női ernyő . . . 31— Ft | **Javítást vállalok.**
Férfi ernyő . . 45— Ft | **Ernyőszalon, Piac-u. 77.**

KIS KORONA söröző étterem Csapó-u 17.
 Állandóan meleg konyha! Kitűnő fajborok!
 Minden este cigányzene! Csütörtökön flekken Színház-átjáró
 vacsora! — Frank Jenő vendégfőzmeszter —

KONCZ ruhafestő, vegyeltisztító
 ballonkabátját eső ellen impregnálja. Tavaszi színekben kifogástalanul fest. — Péterfia-u. 30., Szent Anna-u. 12.

Női gyapjú tavaszi kabát 214'- Ft-tól
 140 cm széles gyapjú kabát szövet 69'- Ft.
 Nagy választékban még kaphatók.
NAGY és BALLA divatház, Piac-u. 51

Megkapta a város a 3000 úrméter fát

Megkapta a város a 3000 úrméter fát. A város kényes ügye: az 1945-46-ban kiutalt minőségű 3000 úrméter fát. A város annak idején beszedte a kiutalt fát, de különböző okok miatt ezt nem tudta már kiadni. — A kiutalás birtokosai, nagyrészt kisemberek, másfél-két éve sürgetik a fát. Mindaddig eredménytelenül. Most végre kedvezően elintéződött az ominózus ügy. A város kérésének helyt adott a Magyar Állami Erdőgazdálkodási Rt., amelynek elnöke igazgatója úr, dr. Tildy Zoltán:

megadta az engedélyt a városnak, hogy saját költségén a debreceni erdőben kitermeltassa a 3000 úrméter fát és eljuttassa a városra 1945-46-ból származó kötelezettségének a kisemberekkel szemben és két év után kiadhatta a fát.

A város most kéri az erdőgazdálkodást, jelölje ki a kitermelés helyét, utána kiadja a vállalkozóknak a kitermelést és a kitermelés megtörténte után kiadják a két évet késéért fát. Lehet, hogy már az őszel...

A tiszántúli református egyházkerületi tanács állásfoglalása az egyházi iskolák és a vallásitanítás kérdésében

A tiszántúli református egyházkerület tanácsa, a törvényes felhatalmazás alapján a parancsoló szükségére tekintettel az egyházkerületi közgyűlés nevében és tekintélyével eljárva, kijelenti a következőket:

1. A magyar közéletben legújabbban fölmerült némely törekvésekkel és nyilatkozatokkal szemben megállapítja, hogy a keresztény nevelés és oktatás az anyaszentegyháznak isteni eredetű kötelessége és joga, amelyről Urának, a Jézus Krisztusnak elárulása és a szent keresztény sákramentumának megőrzése nélkül önként soha és semmi körülmények között nem mondhat le.

2. Megállapítja, hogy állami támogatással érvényes egyházi törvényeink szerint egyházi alsó-, közép- és felsőiskolai a vallás szabad gyakorlásának jogával lényeges kapcsolatban álló intézmények, az egyház önfenntartásának eszközei és mint ilyenek, mindentől az egyház testéhez tartoznak és egyháznaknak a magyar alkotmány védelme alatt álló önkormányzati jogai reájuk is kiterjednek. Ideértve a tanterv- és a tantervvel megállapításának jogát is.

3. Ez alapon egyházkerületi tanácsunk ünnepélyesen fölémeli szavát minden olyan törekvés ellen — bárhonnan jön az, amely egyháznaknak iskolaihoz való jogát csorbítani, a keresztény nevelés és oktatás körét és lehetőségeit szűkíteni akarná.

4. Különösképpen is tiltakozik egyházkerületi tanácsunk az ellen, hogy az egyház, az állam és az iskola, illetőleg a nevelés viszonyának megváltoztatására irányuló törekvések a most folyó politikai pártküldelem során incidentálisan jelentkeznek s egyik vagy másik pártnak vagy irányzatnak idevonatkozó törekvései politikai alku és pártközi megállapodások tárgyává tételessé válnak.

5. Ami közelebről a kötelező vallásitanítás kérdését illeti, egyházkerületi tanácsunk rámutat arra, hogy a vallásitanítás kötelező volta a vallás szabad gyakorlásáról szóló Állami Alaptörvényben (1895:43. tc.) gyökerezik

Ez alaptörvény bármiféle megváltoztatására, általában az egyház, az állam és az iskola, illetőleg a nevelés kapcsolatainak a mai törvényes rendtől eltérő rendezésére egyedül a nemzet törvényhozása lehet jogosult. A jelenleg fennálló törvényes rendnek kormányrendeletekkel való esetenkénti módosítása a magyar állampolgárok alkotmányos alapjogainak megsértését és még golyha talán a vallás szabadság ügyvélt érdekében történnék is — valójában a vallás szabadság veszélyeztetését jelentené.

Argentínában bevezették a kötelező vallásitanítást

Az argentin parlament 8 nappi vita után 86:41 szavazattal elfogadta azt a törvényjavaslatot, hogy ezennel Argentínában kötelező lesz a vallásitanítás.

3 millió 300 ezer pár cipőt készítenek az idén Magyarországon

Az Ár- és Anyaghatval bemutatja azokat a nyári típuscipőket, melyeket az eddigi 160-170 forintos cipőárak 80 forintra való leszorítására hoznak forgalomba. A cipők nem uniformizáltak, teljesen egyéni ízlés szerint készülnek. A magyar cipőgyártás egyébként jelentősen emelkedik. Márciusban már 200 ezer pár lesz a produkció és az 1947 évre 3,3 millió pár cipő előállítását irányozták elő.

Boxeres rablótámadás

A józsaí Kővér-vendéglőben iddoggalt Tarcsai Sándor józsaí gazdálkodo, akit az esti órákban, mikor a vendéglőt elhagyta, két férfi megtámadott, boxerrel agyafalóba verték, megrugdosták és mikor eszméletét veszítette, kirabolták. Tarcsait súlyos állapotban szállították kórházba. A két rabló kézrekerítésére megindult a nyomozás.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Fővármihatal elárverez április 10-én 9 órakor 118 méter műhelyem ujjabélést. Részletes árverési hirdetmény kifüggesztve a Fővármihatalnál (Pénzügyi palota).

H I R E K

Dolgoztassa, hogy dolgozhasson

A Petöfi-téren fogják felállítani Petöfi szobrát

A város a 48-as centennáriumi ünnepségekre elkészített a magyar szabadságharc világhírű nagyságának, a magyar szabadság lángelkű költőjének, Petöfi Sándornak szobrát. A szobor megalkotására országos pályázatot fog hirdetni közelebről a város. A tervek szerint a Petöfi-szobrot a Nagyállomás előtti téren, a Petöfi téren állítják majd fel.

— Időjárás: Elénkhebb szél, felhős idő, sok helyen eső és köd, egyhő éjjel, a nappali hőmérséklet kissé süllyed.

— **Ügyeleti gyógyszerárak:** „Kossuth” Vörös Hadsereg útja 26. „Szentháromság” Szabó Kálmán utca 24.

— **Rádióműsor, Csütörtök:** 6:30: Falaudó 645; Reggeli toria, 7: Hírek, 7:20: Reggeli zene, 7:30: Rómát kat. vallásos előadás, 8: Felolvasás, 8:15: Egyveleg, 9: Honvédszerekek, 10: Hírek, 12: Hírek, 12:25: Hengerműk, 12:45: A budai vár története, 13: Jász, 14: Hírek, 14:10: Szonett, 15: Jgy képzés a Művi út, 16: Operatársulatok 16:30: A Rádió Gyermek-üzenete, 17: Hírek, 17:10: Párhuzam, 17:20: A Vöröskereszt közleménye, 18: Késők est, 18:45: A három énekes előadás, 19: Következő az Operaházról, 19:40: Hírek, 20:30: Petöfi világa, 21:30: Vízvidéki művelőd. 21:50: Hírek, 22: Hírek, 22:20: Mit halunk hónap, 22:50: Táncezek, 23: Keresés az oktatás, 24: Hírek, 0:20: Hírek, 0:30: Budapest II. 17: Ódái tea, 18: Hírek, 18:05: Békessé Emil emlékest, 19:15: Sasok, 19:30: Falaudó, 20: Hegedű és zongora, 20:30: A Rádió Szabó Györgyének, 21: Hírek, 21:15: Cisztervények, 22:10: Hangszer.

— A Debreceni Tildy Zoltán Kollégium megnyitják. Felvételi kérvényeket a Tildy Zoltán Kollégium Debrecen Eötvös utca 17. sz. alá kell levélben vagy személyesen eljuttatni március 25-ig. Felvétel és ezzel kapcsolatos ügyekben érdeklődni lehet Mody György egy. gyak. történeti szem. minárium, Központi Egyetem III. em. 316. délután 4-6-ig.

— A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon kedden dr. Járdányi-Paulovics István professzor előadása a magyarországi helyét körvonalazta az európai művészetben, az építészeti stílusok egymásutánjában. Dr. Tankó Béla debreceni Szerves Kémiai Intézet igazgatója, saját kutatási területéről, a cukor-kémiairól beszélt.

— Dr. Komáromy László rendőralábornagy Debrecenbe érkezett és szemlét tartott a debreceni kapitányságon. Komáromy rendőralábornagy a Vidéki Főkapitányság vezetője és szemlékörültje során kereste fel a debreceni rendőrséget.

— Nagy Ferenc műszterelnök előadást tart Budapestra „Magyarország és a Balkán” címen. Az előadást pénteken a Balkán-Bizottság előadássorozata keretében tartja.

— Szabó György Szent Anna u. főszterületébe átkulcsos behatolt ismeretlen tettes az elmúlt éjszaka és onnan nagymennyiségű fűszerarut és 15 kg cukrot lopott 2000 forint körül értékben. A betörés ügyében a nehéz bünygyi csoport megindította a vizsgálatot és nyomában vannak a tetteseknek.

— Fegyvert rejtgetett a lakásán Szarvas Péter és Tar István balmazújvárosi lakos. A rendőrség házkutatás során megtalálta a fegyvereket és a löszert és megindította az eljárást.

Minden nap délután 5 órától

tánc

a Tóth cukrászdában
A Kulcsár-Németh jazz duó zenéjére.

Déllejt 11-kor meleg hasché, állandóan friss sandvichek és marochán különlegességek.
Tiszta babkává 1 forint.

— A „Stess, Adj, Segiti” mozgalom debreceni albizottsága ülést tartott. Dr. Matkó Imre tanácsnok előkötével, aki először ismertette a meg nem jelent bizottsági tagok magatartását, majd részletesen beszámolt a mozgalom eddigi eredményeiről, amelyek nem a legkielegítőbbek. Általános panasza, hogy a gyűjtőket majdnem minden háznál zárt kapuk fogadják. Az albizottság felhívására minden egyházzsér papja felhívja prédikáció után a hívek figyelmét a mozgalomra. Ezenkívül 56 kereskedelmi vállalatnak küldtek csekklap melléklettel ellátott levélbeli felhívást bizonyos összeg megajánlására. A TEBE eddig 1000 forintot ajánlott fel.

— **Tiszacségség községi előjáróságtól. HIRDETMÉNY.** Tiszacségség községi előjárósága a felállítandó bor és gyümölcs szeszszedő vezetőjére tökérső üzemvezetőt keres. A pályázók írásbeli ajánlatokat sürgősen adják be az előjáróságnál. Beruházást az üzemvezető előlegez. Tiszacségség, 1947 január 18. Előjáróság.

— **Hirdetmény** Felhívja a pénzügyigazgatóság a márciusi hatósági cukorkiosztásban foglalkoztatott debreceni és hajdúmegyei kereskedőket, hogy a náluk levő márciusi cukorblokkokat a cukornagykereskedőknél legkésőbb március 16-ig váltják be. A cukornagykereskedők a fenti cukorra vonatkozó elszámolást az illetékes pénzügyi szakoszon legkésőbb március 31-én kötelesek eszközölni. Csak a közellátásügyi minisztérium által megjelölt szelvények, illetve a minisztérium által kibocsátott utalványok érvényesek. Figyelmezteti a pénzügyigazgatóság az érdekelteket, hogy a márciusi cukorszelvényüket melegebb vásárolják le.

— **LUNUS** férficipők Kontseknél, Kossuth u. 5.

— Feszítővassal betörték Dóró Károly Bellegelő 68. sz. alatti tanjárába és onnan 2000 forint értékű ruhaneműt és ékszeri lop-tak.

— **Heopta ismeretlen tettes ruhaneműt tartalmazó bőröndjét** úr. Erdél Jánosné zámosi lakosnak a klinika előtti zámosmegállónál. A kár 1000 forint.

— **Felirték ismeretlen tettesek Papp Gábor** nentes és mézszáros Simonffy-utcai vásártérre és onnan 30 kg sószalonát, nagymennyiségű zsirt és szerszámokat lop-tak.

— A juhártó gazdák figyelmét felhívja a városi tanács, hogy a juhok és birkák hortobágyi kihajtása március 20-tól történnék. A hajlósodulak kiváltása és bővebb felvilágosítás a városi számvevőség hivatalos helyiségében (Város-háza I. em. 11. sz. szobában) kapható.

— **„EXCLUSIVE” márkás cipők** Kontseknél, Kossuth u. 5.

— **FEHÉRNEMŰT** lamét Wernertől. Piac utca 53.

— **Hirtelen meghalt Szabó Erzsébet** 16 hónapos gyermek Miklós utca 21. sz. alatti lakos. A rendőrség elrendelte a boncolást.

— **Cipő, szandál szükségletét** a legolcsóbban Ökrös sajátkészítményű raktárából szerezheti be. Sas utca 1.

— **Gyűlés körülmények között** meghalt Bari János 61 éves gazdálkodo, Nagycsere 41. sz. alatti lakos. Elrendelték a holttest felboncolását.

Csirkekellető üzem

Tyúk- és kacsoját keltetésre vállal.
Berakás előjegyzés sorrendjében minden hó 1, 10 és 20-án.
Tojásokként 20 fillér.
Kikeltésenként külön 30 fillér.
— Tojásban is fizethető. —
YASADY, Bajcsy Zs.-u. 61. volt József k.h.-u.

MAGVAK

Az ország sikeres újjáépítése a termelés fokozásától függ.
Termeljen Ön is és vessen megbízható

KONTSEK

m a g o t.
Üzlet: Butthyány u. sarkán.

Kalapa Frank-rol

* GUMI gazdaszizmak Kontseknél, Kossuth u. 5.

— A Csokonai Színháznak nyújtott államszéglyt a polgármester a vallás- és közoktatásügyi minisztériumból kapott utasítás alapján Boleznai István színházgató kezéhez, a városi széglyt pedig az üzemi bizottság kezéhez ki-fizette.

— **Felhívjuk azokat a család-ház-tulajdonosokat,** kik nem értenek egyet a legutóbbi városi közgyűlésen megszavazott köztisztasági szabályrendelettel, a beadandó fellebbezés aláírása végett a Klugazda Párt titkári irodájában jelenjenek meg. (József kir. herceg u. 1.)

— **Besurranó tolvaj ellopott** nagymennyiségű ruhaneműt Kerekes József Hatvan utca 63. szám alatti lakostól.

— **SCHIFFER** cipők békebeli minőségben Kontseknél, Kossuth u. 5.

— **JÓ ÁLLAST AKAR?** Tanuljon gépirást, gyorsírás dr. Naményiné gyorsíróiskolájában. Piac 58. Lincolum-házban.

GYÁSZROVAT

— **Özv. Kádár Lajosné** sz. Csereznés Julianna 79 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a harmas ravatalozó teremből ref. szertartással. Lakás: Böszörményi út 22. Pusztai tem. vállalat.

Mély fájdalommal jelentjük hogy szerette testvérünk, sógorunk, nagynénk és rokonunk

Özv. Vizi Imréné

szül. Medgyessy Erzsébet 64 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó terméből. Elhunytát testvérel, sógor-sága, unokahágy: és öccsel, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják. Lakás: Nyúl utca 55. Bartha vállalat.

id. Bebök Ferencné

Kiss Etelka 60 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozójából. Elhunytát bánatos férje, gyermekei, édesapja, unokája, testvére, sógor-sága és kiterjedt rokonsága gyászolják. Bartha vállalat.

Özv. Székelyhidy Bálintné

sz. Torzsás Katalin 68 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető II. A. ravatalozó terméből. Gyászolják gyermekei: Ilona, Irén, Erzsébet férjével, Jolán férjével, Bálint feleségével és gyermekeivel, testvérel és kiterjedt rokonsága. Lakás: Kerekes utca 11.
Mindem külön értesítés (gyászlap) helyett. Dankó temetkezés.

Szabó Gábor

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa, nagypapa (testvér és rokon

szizmediamester, a debreceni Csizmadia Áruosarnak Szövetkezet és a debreceni szizmediaszakosztály elnöke életének 70-x évében egy heki súlyos szenvedés után folyó hó 17-én elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó-teremből. Gyászolják: Bánator felesége gyermekei: Zoltán ne-jével és gyermekeivel, Dező ne-jével és gyermekeivel, Vilma gyermekeivel elhalt leányának férje és gyermekei, Irén és Maria testvérel, valamint kiterjedt rokonsága — Lakás: Eötvös u. 89. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Dankó temetkezés.

Tisztaság fél egészség!
Egészségét óvja, ha
RUHÁIT BOROS-nál
tisztíttatja.
PIAC-UTCA 77.

Legszebb
Háló, Kombinált, Ebédiszobák, Konyhapartitúrák, Recamlerek, Fotelok, Ebédiszékek, Vitrinok, Üvegágyak és szőnyegasztalok, Márka izstmények, Paraszonyok, Csillárok, Szobrok, Varrógépek, Fűtőszek, Konyhai berendezések, Maszolárológépek, Transzformátorek Üzleti robót, Irodai berendezések, Kiszolgálóállatok.
Legolcsóbban
Ivány Endre
Üzletében és mintatermékek PIAC-U. 67. sz. és Pápai palota Nagyműveléssel szemben.

M A Y E R URISZABÓ SÁG
KOSSUTH-U. 29.

